

Warszawa, dnia 30 września 2022 r.

Poz. 2028

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 15 września 2022 r.

w sprawie przeprowadzania badań na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego

Na podstawie art. 120 ust. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje badań na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego umieszczonego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie leczniczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich;
- 2) sposób przeprowadzania badań, o których mowa w pkt 1;
- 3) wzory protokołów przeprowadzenia badań przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego i badań laboratoryjnych.

§ 2. 1. Badanie na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego przeprowadzane przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego polega na:

- 1) badaniu wydychanego powietrza w odniesieniu do badania na obecność alkoholu;
- 2) badaniu śliny;
- 3) badaniu moczu.

2. Badanie laboratoryjne na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego polega na:

- 1) badaniu moczu;
- 2) badaniu krwi.

§ 3. 1. Badanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, przeprowadza się w sposób nieinwazyjny, za pomocą urządzenia elektronicznego dokonującego pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu metodą: chemicznego utleniania alkoholu, zmiany przewodowości półprzewodnika, utleniania elektrochemicznego albo spektrometrii w podczerwieni, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą naukową, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia.

2. W przypadku wyniku pierwszego badania potwierdzającego obecność alkoholu w organizmie nieletniego przeprowadza się drugie i ewentualnie kolejne badanie w oznaczonym czasie, zgodnie z instrukcją obsługi urządzenia.

3. Jeżeli badanie jest przeprowadzane za pomocą urządzenia zaopatrzonego w ustnik jednorazowego użytku, opakowanie ustnika otwiera się w obecności nieletniego poddawanego badaniu.

§ 4. Badanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 i 3, polega na nieinwazyjnym pobraniu od nieletniego, bez dodawania jakichkolwiek substancji, próbek śliny lub moczu i ich umieszczeniu w urządzeniu do oznaczania substancji psychoaktywnych, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia.

§ 5. 1. Z przeprowadzenia badania przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego dyrektor młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich, osoba wykonująca zawód medyczny, pracownik upoważniony przez dyrektora ośrodka, zakładu lub schroniska albo osoba upoważniona przez kierownika zakładu leczniczego, zwani dalej „przeprowadzającym badanie”, sporządzają protokół, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Do protokołu dołącza się wydruk lub wynik badania, jeżeli urządzenie stosowane do badania umożliwia ich wykonanie.

3. Kopię protokołu doręcza się nieletniemu na jego żądanie.

§ 6. Przeprowadzający badanie niezwłocznie po przeprowadzeniu badania przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego, potwierdzającego obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego, poucza nieletniego o prawie, terminie i sposobie żądania weryfikacji wyników badania za pomocą badania laboratoryjnego.

§ 7. Nieletni zgłasza żądanie przeprowadzenia badania laboratoryjnego przeprowadzającemu badanie.

§ 8. 1. Pobranie moczu od nieletniego do badania laboratoryjnego powinno nastąpić niezwłocznie po zgłoszeniu żądania, o którym mowa w § 7, nie później niż w terminie 3 godzin od chwili jego zgłoszenia.

2. Mocz do badania laboratoryjnego pobiera się w objętości około 50–100 cm³, z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania moczu używa się wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku;
- 2) do pojemnika, do którego pobiera się mocz, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji.

3. Pojemnik zawierający mocz do badania laboratoryjnego oznacza się w sposób zapewniający niewątpliwe ustalenie tożsamości nieletniego, od którego został pobrany, a także zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający zmianę jego zawartości lub zniszczenie w trakcie przechowywania lub transportu.

4. Do czasu transportu do badania laboratoryjnego pobrany mocz przechowuje się w temperaturze od 4°C do 8°C.

5. Mocz do badania laboratoryjnego dostarcza się niezwłocznie po pobraniu.

§ 9. 1. Mocz do badania laboratoryjnego pobierany jest w sposób nieinwazyjny, samodzielnie przez nieletniego, podczas nieobecności innych osób, w warunkach zapewniających poszanowanie intymności nieletniego.

2. Czynności, o których mowa w § 8 ust. 3, wykonuje przeprowadzający badanie w obecności nieletniego.

§ 10. 1. Pobranie krwi od nieletniego do badania laboratoryjnego powinno nastąpić niezwłocznie po zgłoszeniu żądania, o którym mowa w § 7, nie później niż w terminie 3 godzin od chwili jego zgłoszenia.

2. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia nieletniego, decyzję o pobraniu krwi lub odstąpieniu od jej pobrania podejmuje lekarz.

3. Krew do badania laboratoryjnego pobiera się w objętości około 5 cm³, z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania krwi używa się wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku;
- 2) do próbki, do której pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji, poza środkami zapobiegającymi krzepnięciu i rozkładowi krwi umieszczonymi w próbce przez producenta;
- 3) do dezynfekcji skóry używa się środków odkażających niezawierających alkoholu.

4. Probówkę zawierającą krew do badania laboratoryjnego oznacza się w sposób zapewniający niewątpliwe ustalenie tożsamości nieletniego, od którego została pobrana, a także zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający zmianę jej zawartości lub zniszczenie w trakcie przechowywania lub transportu.

5. Do czasu rozpoczęcia badania laboratoryjnego pobraną krew przechowuje się i transportuje w temperaturze od 3°C do 6°C.

6. Krew do badania laboratoryjnego dostarcza się niezwłocznie po pobraniu.

§ 11. 1. Pobrania krwi od nieletniego do badania laboratoryjnego dokonuje się w obecności przeprowadzającego badanie.

2. Czynności, o których mowa w § 10 ust. 4, wykonuje się w obecności nieletniego i przeprowadzającego badanie.

§ 12. Badanie, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, polega na przeprowadzeniu analizy laboratoryjnej moczu pobranego od nieletniego.

§ 13. Badanie, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, polega na przeprowadzeniu analizy laboratoryjnej krwi pobranej z żyły nieletniego metodą chromatografii gazowej połączonej ze spektrometrią masową lub inną metodą instrumentalną, w tym: wysokosprawną chromatografią cieczową, wysokosprawną chromatografią cieczową połączoną ze spektrometrią masową lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą medyczną.

§ 14. 1. Z pobrania moczu, o którym mowa w § 8, oraz z przeprowadzenia badania, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, sporządza się protokół, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Z pobrania krwi, o którym mowa w § 10, oraz z przeprowadzenia badania, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, sporządza się protokół, którego wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Przeprowadzający badanie dostarcza mocz do badania laboratoryjnego wraz z protokołem, o którym mowa w ust. 1.

4. Osoba wykonująca zawód medyczny posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe, dokonująca pobrania krwi od nieletniego dostarcza krew do badania laboratoryjnego wraz z protokołem, o którym mowa w ust. 2.

5. Podmiot przeprowadzający badanie laboratoryjne przekazuje wypełniony protokół, o którym mowa w ust. 1 lub 2, dyrektorowi właściwego młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich albo kierownikowi właściwego zakładu leczniczego.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: wz. *M. Woś*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 września 2022 r. (Dz. U. poz. 2028)

Załącznik nr 1

WZÓR

Protokół przeprowadzenia badania na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego

.....

.....
(imię i nazwisko nieletniego/nieletniej, imiona rodziców, data i miejsce urodzenia, PESEL)

.....

.....

.....

(nazwa i adres młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu leczniczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, sygnatura sprawy)

.....
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przeprowadzającego badanie)

.....
(data, godzina, miejsce rozpoczęcia badania)

.....

.....
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osób obecnych podczas badania)

Badanie przeprowadzono w związku z

[...] przyjęciem nieletniego/nieletniej do młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego / zakładu leczniczego / zakładu poprawczego / schroniska dla nieletnich

[...].....

.....

.....
(opisać objawy i okoliczności, w tym w szczególności zachowanie nieletniego/nieletniej, uzasadniające przeprowadzenie badania)

Przeprowadzono badanie

.....

.....

(wpisać rodzaj badania oraz rodzaj, typ, numer urzędzenia, którym przeprowadzono badanie)

Wyniki badania

.....
.....
(wpisać wyniki badania z podaniem czasu przeprowadzenia badania i wyniku pomiaru)

Nieletni/nieletnia oświadczył(a)

.....
.....
.....
(wpisać oświadczenia nieletniego/nieletniej co do rodzaju, ilości i daty spożywania alkoholu lub używania innej substancji psychoaktywnej)

Uwagi lub zastrzeżenia nieletniego/nieletniej, przeprowadzającego badanie, osoby obecnej podczas badania – dotyczące przeprowadzonego badania

.....
.....
.....

O poddaniu nieletniego/nieletniej badaniu i jego wynikach zawiadomiono

.....
(imię i nazwisko rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni/nieletnia faktycznie pozostaje, albo opiekuna nieletniego/nieletniej)

Nieletniego/nieletnią pouczone o prawie, terminie i sposobie żądania weryfikacji wyników badania potwierdzającego obecność substancji psychoaktywnej w organizmie – za pomocą badania laboratoryjnego**Nieletni/nieletnia:**

[...] żąda weryfikacji wyników badania za pomocą badania laboratoryjnego

[...] nie żąda weryfikacji wyników badania za pomocą badania laboratoryjnego

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole

.....
.....
.....

Do protokołu załączono

.....
.....
.....
(liczba i rodzaj załączników, w szczególności wydruki lub wyniki badań)

Nieletni/nieletnia

[...] żąda doręczenia kopii protokołu

[...] nie żąda doręczenia kopii protokołu

Zakończono

.....

(data, godzina zakończenia badania)

.....

(podpis przeprowadzającego badanie)

.....

(podpis nieletniego/nieletniej / adnotacja o odmowie podpisania protokołu przez nieletniego/nieletnią)

.....

.....

(podpis pozostałych osób obecnych podczas badania)

Kopię protokołu otrzymałem/otrzymałam

.....

(data, godzina i podpis nieletniego/nieletniej / adnotacja o odmowie podpisania przez nieletniego/nieletnią)

WZÓR

**Protokół przeprowadzenia badania laboratoryjnego moczu
na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego**

.....
(imię i nazwisko nieletniego/nieletniej, imiona rodziców, data i miejsce urodzenia, PESEL)

.....
.....
.....

(nazwa i adres młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu leczniczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich)

Pobranie moczu

.....
(data, godzina, miejsce rozpoczęcia pobrania moczu)

.....
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przeprowadzającego pobranie moczu)

Nieletni/nieletnia oświadczył(a), że choruje

.....
.....
(wpisać informacje o chorobach, na jakie choruje nieletni/nieletnia)

Przeprowadzono badanie

.....
(imię i nazwisko przeprowadzającego badanie laboratoryjne)

.....
(data, godzina, miejsce badania)

.....
.....
(wpisać nazwę metody przeprowadzenia badania)

Wyniki badania

.....
.....
(wpisać wyniki badania)

Uwagi lub zastrzeżenia nieletniego/nieletniej, przeprowadzającego pobranie moczu, przeprowadzającego badanie laboratoryjne – dotyczące pobrania moczu / przeprowadzonego badania

.....
.....
.....

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole

.....
.....
.....

Do protokołu załączono

.....
.....
.....

(liczba i rodzaj załączników, w szczególności wydruki lub wyniki badań)

.....
(podpis przeprowadzającego pobranie moczu)

.....
(podpis nieletniego/nieletniej / adnotacja o odmowie podpisania protokołu przez nieletniego/nieletnią)

.....
(podpis przeprowadzającego badanie laboratoryjne)

WZÓR

**Protokół przeprowadzenia badania laboratoryjnego krwi
na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie nieletniego**

.....
(imię i nazwisko nieletniego/nieletniej, imiona rodziców, data i miejsce urodzenia, PESEL)

.....
.....
.....

(nazwa i adres młodzieżowego ośrodka wychowawczego, okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu leczniczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich)

.....
(data, godzina, miejsce rozpoczęcia pobrania krwi)

.....

.....
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osób obecnych podczas pobrania krwi)

Nieletni/nieletnia oświadczył(a), że choruje

.....
.....
(wpisać informacje o chorobach, na jakie choruje nieletni/nieletnia)

Pobranie krwi**[...] odstąpiono od pobrania krwi**

.....
(imię i nazwisko osoby, która podjęła decyzję o odstąpieniu od pobrania krwi)

.....
.....
(opisać przyczyny i okoliczności odstąpienia od pobrania krwi)

[...] przystąpiono do pobrania krwi

.....
(imię i nazwisko pobierającego krew)

.....
(data, godzina, miejsce pobrania krwi)

.....
(oznaczenie próbówki z pobraną krwią)

Przeprowadzono badanie

.....
(imię i nazwisko przeprowadzającego badanie laboratoryjne)

.....
(data, godzina, miejsce badania)

.....
(wpisać nazwę metody przeprowadzenia badania)

Wyniki badania

.....
(wpisać wyniki badania)

Uwagi lub zastrzeżenia nieletniego/nieletniej, pobierającego krew, przeprowadzającego badanie laboratoryjne, osoby obecnej podczas pobrania krwi – dotyczące pobrania krwi / przeprowadzonego badania

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole

Do protokołu załączono

.....
(liczba i rodzaj załączników, w szczególności wydruki lub wyniki badań)

.....
(podpis osoby, która podjęła decyzję o odstąpieniu od pobrania krwi)

.....
(podpis nieletniego/nieletniej / adnotacja o odmowie podpisania protokołu przez nieletniego/nieletnią)

.....
(podpis pobierającego krew)

.....
(podpis przeprowadzającego badanie laboratoryjne)

.....

.....
(podpis pozostałych osób obecnych podczas pobrania krwi)